



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi  
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus  
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris  
succinctim complectens**

**Klinge, Konrad**

**Coloniae, 1570**

**VD16 K 1309**

1. Qualis fuerit intellectus faösus lud[a]eoru[m] de violatione sabbathi.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-29452**

Ideò Deus irascitur & punit nos, vt nulla nobis sit prosperitas seu fortuna: depauperamur, cogimur tandem die ac nocte laborare, & tamen semper deficimus. Et hoc est iudicium Dei, quandò in mediocritate nolumus feriari, tunc cogimur necessitate extrema laborare sabbatho, vt sustentemur & vitæ habeamus necessaria. FERIA igitur seruanda est, non solum opere, sed etiam voluntate: quæ feria tunc fit, quandò nostram voluntatē & mala desideria deponimus, & permittimus nobis placere Dei voluntatem, Mat. sexto, Fiat voluntas tua. Sic quoque feriari docuit Christus.

## CAPVT VII.

## ARGVMENTA.

1. *Qualis fuerit intellectus falsus Iudeorum de violatione sabbathi.*
2. *Quare Christus communiter sanauit sabbatho, & fecit miracula.*
3. *Quomodo charitati proximi cedere debet omnis lex tam diuina quam humana.*

1. **P**rimi Machabæorum secundo legitur quòd penè mille homines absconderunt in spelunca in persecutione Antiochi permiserunt se occidi sabbatho cum uxoribus & filijs, & nolebant vnum lapidem mouere ad ostium speluncæ aut se defendere ne violarēt sabbathum. Sic 2. Machab. 6. multi Iudei se potius comburi permiserunt in spelunca die sabbathi, quàm se defendere. Ob eam causam Tyranni proximè in die sabbathi mouerunt bella contra Iudeos vt statim totum populum cum habitaculis delecerent quoniam

quoniam nolebāt se defendere sabbatho nec pugna-  
re ludæi, adeò vt tandem coacti sint cōcludere, vt die  
sabbathi se defenderent contra Gentiles, 1. Machab.  
2. Hoc ita trahebant Pharisei ad falsum intellectum,  
vt si quis opere aliquo manuum perfecisset aliquid,  
is violasset sabbathum: & si quis solùm à tali opere  
cessaret, hic seruaret sabbathū. Sic arguunt ijdem sa-  
natum circa piscinam, quòd tollebat sabbatho lectū  
suum, Ioan. 5. Solam violationem sabbathi trahe-  
bant ad opera manualia &cæt. nihil ampliùs cogitan-  
tes de audiendo verbo Dei, oratione, eleemosyna,  
aut vt abstinerent ab ebrietate, luxuria, auaritia &c.  
Sic ex falso intellectu arguebant Christum, quòd sab-  
batho rangebat infirmos, id est, fecit lutum, & lini-  
uit oculos cæci, Ioan. 9. dicentes: Hic homo non est à  
Deo, quia sabbathum non custodit &c.

Secundò, quia lex non iubet tantùm quiescere, sed 2.  
iubet vacuum diem sanctificare, id est, præcipit ope-  
ra necessaria ad illustrandam & propagandam gloriã  
Dei: ideò Christus sabbatho curauit infirmos, sicut  
Ioann. quinto, de sanato circa piscinam habetur, &  
Ioan. 9. de cæco nato, ibi gloria D E I propagabatur:  
Ideò hæc opera quæ illustrent Dei laudem, non vio-  
lant sabbathum. Et quoniam Pharisei putabant vio-  
latum sabbathum, quòd Christus manu tetigit infir-  
mos, & liniuit oculos cæci, faciens lutum &c. ideò  
defendit se Christus, & manu tangit infirmos, quos  
etiã solo verbo potuisset curare, ostendens hoc non  
violare sabbathum: vbi gloria Dei redditur illustrior  
& charitas erga proximum exercetur. Vnde etiã ma-  
ximè arguit eos, quòd ipsi Pharisei sabbatho bouem  
de fœua extraxissent, & putant tamen nō violatum  
sabbathum, Matt. 12. Luc. 14. Ipsum repræhendentem  
quòd curaret infirmos in sabbatho, & ipsi Pharisei  
soluunt boues de præsepi, & ducunt potum ad aquas,  
Lucæ 13. & arguunt CHRISTVM quòd liberet  
O 4 homi.